

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1881/2022
01.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Иване Рађеновић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., коју заступа пуномоћник Бранислава Ристић, адвокат из ..., против тужених ББ и ВВ, обоје из ..., које у ревизијском поступку заступа пуномоћник Дејан Синадиновић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужених изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1771/19 од 09.05.2019. године, у седници одржаној 01.03.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужених изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1771/19 од 09.05.2019. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиље за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П 2240/17 од 25.04.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље којим је тражила да се тужени обавезу да јој накнаде штету за оштећење стана у износу од 290.040,00 динара са законском затезном каматом од 20.03.2014. године до исплате. Ставом другим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 1771/19 од 09.05.2019. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом изреке тако што су тужени обавезани да тужиљи на име накнаде штете за оштећење стана исплате износ од 290.040,00 динара са законском затезном каматом од 25.04.2018. године до исплате, док је тужбени захтев у делу за исплату законске затезне камате на досуђени износ накнаде штете од 20.03.2014. до 25.04.2018. године одбијен као неоснован. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка из става другог изреке првостепене пресуде, тако што су тужени обавезани да тужиљи накнаде трошкове парничног поступка у износу од 187.400,00 динара. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужених за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени су благовремено изјавили ревизију због погрешне примене материјалног права са позивом на одредбу члана 404. ЗПП.

Тужиља је поднела одговор на ревизију са захтевом за накнаду трошкова.

Врховни касациони суд је оценио да је ревизија тужених дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 55/14) испитао је побијану пресуду на основу члана 408. тог закона и утврдио да ревизија тужених није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је са туженим ББ, као закупцем закључила уговор о закупу стана број ... у Улици др ... број ... у ..., који је купац користио са туженом ВВ, од новембра 2011. до 20.03.2014. године, када су се из стана иселили. Уговор о закупу закључен је у писаној форми и члану 2. уговорено је да куподавац даје закупцу на коришћење поред стамбених просторија и намештај и уређаје евидентиране у примопредајном записнику који је саставни део уговора, а купац је дужан да примљени стан одржава у исправном стању, да га одржава и чува од кварова и оштећења, као и да сноси трошкове поправке које у стану на опреми, намештају и уређајима проузрокује својом немарношћу. Инвентар ствари од 30.10.2011. године садржи 56 тачака са потписом туженог ББ, да је примио на употребу ствари које су пописане у предсобљу, трпезарији, кухињи, антреу, купатилу, соби, мањој соби, великој соби и тераси. У записнику о нађеном стању стана, намештаја, опреме, апарата и уређаја у предметном стану од 22.03.2014. године, који су потписали тужиља и сведоци саслушани у поступку, описана су оштећења у стану и на стварима. Приликом сачињавања записника о оштећењу стана тужени нису били присутни. Првостепени суд је поверовао исказима сведока који су се изјашњавали о изгледу стана пре издавања у закуп, као и о стању стана и ствари након иселења закупца, сматрајући да су дати логично и убедљиво у складу са осталим доказима. Тужиља је доставила понуду – обрачун број .../... од 23.04.2014. године фирме „ГГ“ у којој је на основу записника о оштећењу стана дата понуда за санацију стана у износу од укупно 290.040,00 динара и у којој су таксативно наведена оштећења која треба отклонити и цене за поправку сваког појединачног оштећења, на основу чега је тужиља определила захтев тужбе у висини издатака потребних за довођење стана у исправно стање

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбени захтев налазећи да тужиља није доказала стање стана и опреме у стану у време издавања стана у закуп туженима, док поводом нађених оштећења у стану по њиховом иселењу није јасно одређено како се дошло до траженог износа јер је достављена понуда сачињена паушално на основу записника, а не на основу увида у стање на терену, при чему тужиља није доказала да је штету отклонила, тако да висина штете није могла бити утврђена на поуздан начин.

Другостепени суд је изразио супротно становиште, налазећи да је првостепени суд на основу утврђених чињеница, погрешном применом правила о терету доказивања одбио тужбени захтев. Предложеним и изведеним доказима које је првостепени суд

прихватио тужилца је доказала основ одговорности тужених, постојање и висину штете, па је на туженима био терет доказивања супротног у смислу члана 231. став 3. ЗПП. Зато је другостепени суд преиначио првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев за накнаду штете са законском затезном каматом од пресуђења до исплате.

Становиште другостепеног суда је правилно.

Према члану 585. став 1. Закона о облигационим односима (ЗОО) закупац је дужан чувати закупљену ствар и по престанку закупа вратити је неоштећену. Закупац је дужан употребљавати ствар као добар привредник, односно добар домаћин, и може је употребљавати само онако како је одређено уговором и наменом ствари, па он одговара за штету која настане употребом закупљених ствари противно уговору или њеној намени, без обзира на то да ли је ствар употребљавао он, или неко лице које ради по његовом налогу, подзакупац или које друго лице коме је он омогућио да употребљава ствар (члан 581. тог закона).

Код утврђеног да су тужени користили предметни стан са опремом на основу уговора о закупу, да су се из стана иселили 20.03.2014. године, те да су записником од 22.03.2014. године, констатована оштећења у стану, који су поред тужилце потписали и саслушани сведоци који су се поред осталог изјашњавали о стању стана пре издавања у закуп, а које је првостепени суд прихватио и поклонио им веру, те да понуда – обрачун за санацију стана од 23.04.2014. године садржи таксативно цену за поправку сваког појединачног оштећења, правилно је становиште другостепеног суда да је тужилца доказала основ одговорности тужених, обим и висину штете, док тужени у смислу члана 231. став 3. ЗПП нису понудили доказе за супротне тврдње.

Обавеза накнаде штете сматра се доспелом од тренутка настанка штете (члан 186. ЗОО), а одговорно лице је дужно успоставити стање које је било пре него што је штета настала (члан 185. став 1. тог закона).

Неосновани су наводи ревизије о погрешној примени материјалног права којима се заправо оспорава доказна вредност изведених и прихваћених доказа, наводима да један рачун за извршену поправку вреди више од понуде за санацију стана, те да је било нужно извести доказ вештачењем у погледу висине претрпљене штете. Право на накнаду штете у новчаном износу није условљено претходним отклањањем штете од стране оштећеног и достављањем рачуна, већ суд може досудити оштећеном накнаду у новцу када он то захтева (185. став 4. ЗОО) у висини потребних издатака за отклањање оштећења како би се успоставило стање које је било пре него што је штета настала. Поред тога, начело слободне оцене доказа карактерише одсуство законом утврђених правила о избору доказа и њиховом рангирању према доказној снази. Суд у сваком конкретном случају слободно формира своје уверење о доказаним односно недоказаним чињеницама, а у поступку се изводе само они докази које су странке предложиле, осим ако законом није другачије прописано јер би супротно поступање било противно расправном начелу из члана 7. Закона о парничном поступку.

Захтев тужилце за накнаду трошкова одговора на ревизију је одбијен на основу члана 154. став 1. ЗПП, јер се не ради о трошковима потребним за вођење ове парнице.

На основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић